

Z OBSAHU	Základní prvky křesťanské existence. Homilie Benedikta XVI.	04
	Ryba se kazí od hlavy. Nad manifestem německých teologů	05
	Když se islám vzdal rozumu. Rozhovor s Robertem R. Reillym	06
	Koncil mezi modernismem a Bratrstvem svatého Pia X.	10

TRADICE OTCŮ

Z listu svatého papeže Klementa I. Korintřanům (konec I. století)

Budeme vytrvale a naléhavě prosit Stvořitele všeho, aby v celém světě bděl nad spásou těch, které počítá ke svým vyvoleným, skrze svého milovaného služebníka Ježíše Krista. Skrze něho nás povolal z temnoty ke světlu, z nevědomosti k poznání slávy svého jména, abychom v jeho jméno doufali. V něm je prvopočátek všeho stvoření. Ty otevřel oči našich srdcí, abychom poznali, že ty jsi ten jediný Nejvyšší mezi nejvyššími, Svatý mezi svatými. Ty ponižuješ pýchu domýšlivých a maříš úklady pohanů, pozvedáš ponižené a domýšlivé ponižuješ. Obohacuješ a ochuzuješ, vydáváš na smrt i obdaňuješ životem. Jsi jediný dobrodinec duchů a Bůh všech tvorů; nahlížíš do propastí, bdíš nad lidskými skutky, pomáháš těm, kdo jsou v nebezpečí, a zachraňuješ zoufalé. Ty jsi Stvořitel a Pán všech duchů. Rozmnožuješ národy na zemi a ze všech jsi vyvolil ty, kteří tě milují skrze Ježíše Krista, tvého milovaného služebníka. Skrze něho jsi nás poučil, posvětil a vyvyšil.

Prosíme tě, Hospodine, buď naším pomocníkem a štítem. Přispěj těm z nás, kteří jsou v soužení, nad poníženými se slituj, sklíčené pozdvihni, ukaž se prosícím, nemocné uzdrav. Ty v tvém lidu, kteří bloudí, uveď na správnou cestu. Nasyt' lačné, vysvobod' naše vězně, posilni bezmocné, utěš bázlivé. *At' poznají všechny národy, že ty jediný jsi Bůh, Ježíš Kristus že je tvůj služebník a my tvůj lid, ovce tvé pastvy. [...]*

Ano, Hospodine, ukaž nám svou tvář k dobrému pokoji. Dej svornost a pokoj nám i všem obyvatelům země, jako jsi dal našim otcům, když k tobě volali ve víře a v pravdě. Ty jediný nám můžeš prokázat tato i ještě větší dobrodiní. Tebe velebíme skrze velekněze a ochránce našich duší Ježíše Krista, skrze něhož buď tobě sláva a moc nyní i po všech-
na pokolení až na věky. Amen.

Sv. Cyril a Metoděj přinášejí ostatky sv. Klimenta do Říma (freska z 11. stol.). Wikipedie

Národní dluh

Úvodní slovo plzeňského biskupa Mons. Františka Radkovského

Nejde o peníze, jde spíš o nedostatek vděčnosti. Mnozí jste jistě v Římě navštívili starobylou baziliku sv. Klimenta, jehož ostatky do Říma přinesli svatí Cyril a Metoděj, a ve které byl po své smrti 14. února 869 svatý Cyril s velkými počtami pochován.

Asi vás překvapila úcta prokazovaná svatému Cyrilu od různých slovanských národů. Jeho hrob v podzemí baziliky je ozdoben deskami, často velmi uměleckými, na kterých je v různých slovanských jazycích vyjádřen dík jednotlivých národů a států svatému Cyrilovi. A možná vás, právě tak jako mě, překvapilo i to, že snad jediný slovanský národ (nebo aspoň jeden z mála), který tam poděkování svatému Cyrilovi nemá, je ten náš. A je to právě národ, k jehož předkům svatí Cyril a Metoděj na Velkou Moravu přišli!

Proto vznikla iniciativa vedoucí k napravení tohoto národního dluhu. Deska je zhotovena jako sponzorský dar. Na desce je nápis připravený kardinálem Špidlíkem: *Svatý Cyril umíraje učedníky žehnal: Tys mi je dal, Tobě, Bože, je vrátím. Svou mocnou pravici je veď a pokrovem svých křídel je přikryj! A k tomu je ještě připomeno: Věnuje vděčný český národ L.P. 2011.*

Jednání, aby bylo možné desku u hrobu svatého Cyrila umístit, vede náš velvyslanec u Svatého stolce JUDr. Vošalík. Deska tam bude slavnostně umístěna asi v polovině května za přítomnosti státních a církevních představitelů, jako součást přípravy na oslavu 1150. výročí příchodu Soluňských bratří k nám. Ať se oba apoštolové za náš národ stále přimlouvají. Moc to potřebujeme!

*Mons. František Radkovský
biskup plzeňský*

Demonstrace proti pronásledování křesťanů v Egyptě
Foto: atlashrugs2000.typepad.com

Slavnostní instalace nových kanovníků litoměřické kapituly

V katedrále sv. Štěpána v Litoměřicích se v sobotu 12. února 2011 konala slavnostní instalace deseti nově jmenovaných kanovníků Katedrální kapituly u sv. Štěpána. Instalace proběhla při bohoslužbě slova (čtení z Písma, promluva Mons. Jana Baxanta, přečtení životopisů nových kanovníků, vyznání víry a přísaha nových kanovníků, přijetí kanovníckého roucha a místa v chóru).

Pro litoměřickou kapitolu je to událost naprosto ojedinělá a výjimečná. To-li kněží pověřených péčí o litoměřickou katedrálu nebylo do úřadu jmenováno během jednoho ceremoniálu za tisíciletou historii litoměřické kapituly.

Kanovníci jsou nejbližšími spolupracovníky biskupa a obvykle byli jmenováni po jednom v závislosti na obsazení beneficií. V posledních sto letech proběhly dvě velké instalace kanovníků, a to na počátku biskupské služby Štěpána kardinála Trochty (v roce 1951) a později, v 90. letech, za biskupa Mons. Josefa Koukla.

Litoměřická kapitula je druhou nejstarší institucí svého druhu v České republice. S kostelem sv. Štěpána ji založil v roce 1057 kníže Spytihněv II. Dnešním posláním kanovníků je péče o katedrálu a tamní slavnostní liturgii, opomenout však nelze službu v oblasti vědecké, kulturní a obecně společenské.

dltm.cz

EU se neshodla na odsouzení pronásledování křesťanů

Komise biskupských konferencí zemí Evropské unie (COMECE) velmi lituje, že se 27 ministrů zahraničních věcí zemí EU 31. ledna 2011 neshodlo na společné deklaraci odsuzující náboženské pronásledování. Dohoda byla zamítnuta z důvodu vnitřních sporů mezi ministry kvůli uvedení křesťanů mezi oběťmi náboženského pronásledování. COMECE je překvapena vzhledem k tomu, že evropská veřejnost si je po nedávných útocích na kostely v Iráku a Egyptě vědoma mimořádné situace křesťanů na Blízkém východě. Toto diplomatické váhání je o to víc nepochopitelné, protože nevinní lidé přišli o své životy v brutálních útocích proti křesťanům a jiným menšinám na celém světě.

Kromě toho Evropský parlament (20. ledna 2011) a Rada Evropy (27. ledna 2011) již připravily cestu pro odsouzení pronásledování křesťanů tím, že obě instituce přijaly usnesení, která explicitně odsuzovala násilí na křesťanech.

Nedávné útoky proti křesťanům však nejsou ojedinělými případy. Statistiky týkající se náboženské svobody za poslední roky ukazují, že většina činů náboženského násilí je páchána na křesťanech. Situace se ještě zhoršila na Blízkém východě, obzvláště v Iráku, kde může pronásledování v dalších měsících vést až k vymizení křesťanských komunit.

Závazek EU zastávat se základních práv a náboženské svobody je jasně uveden ve Smlouvě o EU a v Chartě základních práv a byl znovu potvrzen v mnoha deklaracích. Proto nyní očekáváme, že EU vykoná konkrétní opatření, aby tyto obecné principy vnesla do politického jednání.

TS ČBK

Eucharistický kongres k 50. výročí ustavení liturgie II. vatikánského koncilu

Německá biskupská konference se rozhodla uspořádat v roce 2013 Eucharistický kongres v arcibiskupství Kolín, jako součást oslav 50. výročí II. vatikánského koncilu. Její předseda arcibiskup Dr. Robert Zollitsch k tomu prohlásil: „Jak můžeme uctít Boha? Tak se ptá mnoho lidí. Před půl stoletím dal na toto téma II. vatikánský koncil odpověď, která ukázala cestu, tehdy schválenou novou liturgií. To si připomeneme v roce 2013. Toto jubileum je pro Německou biskupskou konferenci dobrou příležitostí především poděkovat za eucharistii [...]. Závěr výročí II. vatikánského koncilu, tedy rok 2015, bude velkým svátkem celosvětové Církve a Církve v Německu.“

Kolínský arcibiskup Joachim kardinál Meisner považuje kongres za důležité znamení víry pro veřejnost: „Naše arcibiskupství se v roce 2013 ohlédne nazpět do své 1700 let trvající existence. Těší nás, že po Světovém dnu mládeže v roce 2005 smíme být hostiteli této důležité události víry.“

V centru Eucharistického kongresu bude bohoslužba, adorace, vyznání víry, upevnění víry a otázka po způsobu života z víry. Od prvního Eucharistického kongresu v roce 1881 ve francouzském Lille se konají tato setkání v nepravidelných intervalech celosvětově jak mezinárodně, tak i na národních úrovních. Poslední Eucharistický kongres v Německu se konal v roce 1960 v Mnichově.

Kathnews

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz nebo na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Festival proti totalitě – po páté

Ve dnech 21. – 27. února 2011 se uskuteční již pátý ročník *Mene Tekel*. Letošní téma konference, *Reflexe totality v umění a vzdělávání*, bude nahlíženo pohledem historiků, umělců a pedagogů. Na konferenci představí zástupci Moderních dějin a o. s. PANT Petr Šimíček a Jiří Sovadina nové metodické DVD zaměřené na výuku 50. let v Československu.

Pod záštitou rektora UK Prof. Václava Hampla se na fóru v Kongresovém centru UK v úterý 22. února setkají představitelé několika oborů, aby naše novodobé dějiny podrobili zkoumání z hlediska uplatňování totalitních praktik v umění a vzdělávání.

Podrobný program lze vyhledat na stránkách www.menetekel.cz.

RC

Slavnostní zahájení výstavy věnované Josefu Beranovi

V pondělí 31. ledna 2011 se v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky uskutečnilo slavnostní zahájení výstavy s názvem *Milovat dobro a odporovat zlu*, která je věnována poválečnému pražskému arcibiskupovi a politickému vězni ThDr. Josefu kardinálu Beranovi (29. 12. 1888 – 17. 5. 1969). Záštitu nad výstavou převzala předsedkyně Poslanecké sněmovny PČR Miroslava Němcová. Výstava má putovní charakter. Od pondělí 31. ledna bude ve sněmovních kuloárech hostovat po celý měsíc únor. Je instalována u příležitosti 100 let od kněžského svěcení arcibiskupa Berana. Kurátorka výstavy Stanislava Vodičková z Ústavu pro studium totalitních režimů je zároveň autorkou monografie o arcibiskupu Beranovi, která nese název *Uzavírám vás do svého srdce*.

Výstava zvláště podtrhuje význam osobnosti kardinála Berana v jeho odporu proti novodobým totalitám, nacismu a komunismu. Vznikla v prosinci roku 2009 jako jubilejní akce ke 40. výročí úmrtí pražského arcibiskupa Josefa kardinála Berana. Paralelně na začátku této putovní výstavy odhalil kardinál Miloslav Vlk při vzpomínkovém obřadu 7. prosince 2009 před pražským kněžským seminářem pomník arcibiskupa Berana.

V únoru 2010 byla expozice dva týdny k vidění na mezinárodním festivalu *Mene Tekel*. V závěru roku 2010 o výstavu projevil zájem český velvyslanec u Svatého stolce Pavel Vošalík. Její text byl přeložen do italštiny a v květnu tohoto roku bude instalována v Římě, neboť letos si připomeneme 100. výročí Beranova kněžského svěcení a jeho první sloužené mše svaté. Obě události se uskutečnily v roce 1911 právě v Římě.

Tiskový odbor Kanceláře PSP ČR

Manifest německých katolických teologů

Více než jedna třetina profesorů (143 z 400) vyučujících na katolických teologických fakultách v německy mluvících zemích podepsala manifest pod názvem *Církev 2011 – nezbytná změna*. Podle signatářů musí být letošní rok časem změny pro Církev, která prochází hlubokou vnitřní krizí, jež nemá obdoby. Signatáři míní, že je třeba, aby se Církev „zbavila morálního dogmatismu“ a „osvobodila se od svých fosilních struktur“ a požadují „zrušení kněžského celibátu, svěcení žen a uznání homosexuálních svazků“. To prý „vrátí Církvi její věrohodnost“.

Německý žurnalista Peter Seewald, autor poslední knihy rozhovorů s Benediktem XVI. *Světlo světa*, manifest ostře kritizoval. Řekl, že v Církvi musí každý usilovat o změnu především vlastním obrácením, což je přesný opak toho, co žádá memorandum teologů: „Církev není tam, kde je kritizován papež, tam, kde jsou političtí stratégové a ješitové, připravení rozpovídat se do jakéhokoli mikrofonu, který je jim nastaven, nýbrž tam, kde jsou lidé, kteří se modlí.“

Komentář ke zprávě najdete v tomto čísle na str. 5 v rubrice Pohled z Říma.

RaVat

SLOVO KNĚZE

Před mnoha lety jsem zhlédl film *Gándhí*. Do paměti se mi vtisklo zvláště Gándhího zaujetí pro lidskou důstojnost a spravedlnost. Měl velmi rozvinuté přirozeně-právní myšlení a jako silná morální osobnost se neváhal vzepřít nespravedlivým kolonizačním zákonům Velké Británie. Jak postupoval? Jednak meditoval (to je třeba odlišit od křesťanské modlitby), jednak se postil, a pak také jednal. Věděl, že je třeba špatným zákonům nenásilně odporovat a v zájmu spravedlnosti je též porušovat. Byl iniciátorem pasivní rezistence a občanské neposlušnosti a získal pro oboje velkou část indické společnosti. Známý je jeho Solný pochod, kdy roku 1930 s několika desítkami Indů doputoval k moři, aby symbolicky narušil státní monopol na těžbu soli. Jeho úsilí i přestálá utrpení byla nakonec korunována úspěchem v podobě indické samostatnosti.

Proč připomínám tento zápas z minulého století, když jsme už dávno někde jinde? Ano, jsme jinde, ale nikoliv vepředu. Přes výdobytky techniky, komunikační propojení a hospodářský vzestup panuje u nás horší nespravedlnost, než byla politická a hospodářská nadvláda Spojeného království nad Indií. Tehdy byla v Indii samozřejmá úcta k lidskému životu a přirozené právo na život bylo všeobecně přijímáno. U nás však je toto nezczitelné a nezadatelné právo porušeno. Interrupční zákon umožňuje zabíjení počatých a dosud nenarozených dětí a zraňování jejich matek. Legalizovaná nespravedlnost umělého potratu u nás trvá již 54 let a lidských obětí denně přibývá...

Možná si řeknete, proč zase o potratech? Není to až příliš často? Odpověď je jednoduchá: Protože ta těžká nespravedlnost stále trvá. A protože jde o zabíjení nevinných lidí. Kdo nad tím může mávnout rukou? Kdo k tomu může mlčet? A přece – státníkům tento stav vyhovuje, nač si pálit prsty, a světská média raději informují o podvyživených fenkách. Záleží na postoji každého z nás, zda necháme toto zlo dál v klidu plynout, anebo se mu postavíme.

fr. Pavel Maria OP

*fr. Pavel M. Mayer OP,
dominikánský kněz,
magistr noviců*

ZÁKLADNÍ PRVKY KŘEŠŤANSKÉ EXISTENCE

Homilie Benedikta XVI. z udílení biskupského svěcení

V sobotu 5. února v bazilice sv. Petra udělil Svatý otec biskupská svěcení pěti kněžím. V homilii vykreslil čtyři základní prvky křesťanské existence na základě verše Sk 2,42. Zkrácenou verzi homilie přinášíme.

Pro Týden modliteb za jednotu křesťanů zvolily křesťanské komunity Jeruzaléma pro letošní rok slova ze Skutků apoštolů, v nichž svatý Lukáš směřodratně ilustroval základní prvky křesťanské existence ve společenství Církve Ježíše Krista. Vyjadřuje to takto: *Setrvávali v apoštolském učení, v bratrském společenství, v lámání chleba a v modlitbách* (Sk 2,42).

Setrvávat v apoštolském učení

Víra má konkrétní obsah. Není to neurčitá spiritualita, nedefinovatelný smysl pro transcendentno. Bůh jednal. Právě On mluvil. Skutečně něco učinil a skutečně něco řekl. Zajisté, víra je v první řadě svěření se Bohu, živý vztah k Němu. Avšak Bůh, kterému se svěřujeme, má tvář a daroval nám svoje Slovo. Můžeme tak stavět na stabilitě jeho slova. Starověká Církev shrnula podstatné jádro apoštolského učení do takzvané *Regula fidei*, která je v podstatě vyznáním víry. To je spolehlivý základ, na kterém my, křesťané, stavíme také dnes. Je to bezpečný základ, na němž můžeme postavit dům naší víry (srov. Mt 7,24). Stabilita a definitivnost toho, co věříme, neznamená strnulost. Jan od Kříže přirovnal svět víry k dolu, ve kterém objevujeme stále nové poklady, v nichž se rozvíjí jediná víra, vyznání Boha, který se zjevuje v Kristu.

Communio

Druhý sloup naší církevní existence nazývá svatý Lukáš *communio*. Po II. vatikánském koncilu se tento výraz stal ústředním slovem teologie a zvěsti, protože vyjadřuje všechny dimenze křesťanské existence a církevního života. Jednu z prvních velkých definic komunie podal svatý Jan na začátku svého prvního listu: *Co jsem viděli a slyšeli, čeho se naše ruce dotýkaly, zvěstujeme vám, abyste měli komunio spolu s námi. A naše komunio je společen-*

ství s Otcem a s jeho Synem, Ježíšem Kristem (srov. 1 Jan 1,1–4). Bůh se pro nás stal viditelným a hmatatelným a tak s námi vytvořil skutečné společenství. Vstupujeme do něho vírou a společným životem s těmi, kteří se jej dotkli. S nimi a jejich prostřednictvím ho jakýmsi způsobem vidíme, dotýkáme se Boha, který se stal naším bližním. Horizontální i vertikální dimenze jsou tak spolu neoddělitelně spojeny. Jsme-li ve společenství s apoštoly, jsme v jejich víře a tím jsme sami v kontaktu s živým Bohem. To je podstata apoštolské posloupnosti: uchovat společenství s těmi, kteří se setkali s Pánem viditelně a hmatatelně a tak držet otevřené nebe, přítomnost Boha mezi námi.

Opravdovost zvěsti vyžaduje zachování výšiny života.

Nalezneme ji jedině tehdy, necháme-li se Bohem táhnout do jeho výšin.

Lámání chleba

Dalším zásadním prvkem církevní existence je lámání chleba. Je středem Církve a má být středem křesťanské existence a kněžského života. Pán se nám dává. Zmrtvýchvstalý vstupuje do mého nitra a chce mne transformovat, aby mi umožnil vstoupit do hlubokého společenství s Ním. Takto mne otevírá ke všem ostatním: my, ač je nás mnoho, jsme jedním chlebem a jediným tělem. Snažme se slavit eucharistii se stále hlubší oddaností a horlivostí, snažme se řídit své dny tímto měřítkem, nechme se od ní utvářet. Lámání chleba je zároveň také výrazem sdílení, předávání naší lásky druhým. Sociální dimenze či sdílení není jenom morálním dodatkem, který se pojí k eucha-

ristii, nýbrž její součástí. Budme pozorní k tomu, aby se víra vždy vyjadřovala láskou a spravedlností jedněch ke druhým.

Modlitby

Jako poslední pilíř církevní existence zmiňuje Lukáš „modlitby“. Modlitba má být na jedné straně velmi osobní, sjednocení s Bohem v nitru. Má být mým zápasem s Ním, Jeho hledáním, mým díkůvzdáním Jemu a mou radostí v Něm. Není však jen soukromou věcí mého individuálního „já“, které se netýká druhých. Modlit se v podstatě vždycky znamená modlit se v mnohém čísle dětí Božích. Pouze v tomto „my“ jsme dětmi našeho Otce, jak nás Pán učil se modlit. Pouze toto „my“ nám otevírá přístup k Otcovi. Na jedné straně se naše modlitba má stávat stále osobnější, stále hlouběji se dotýkat jádra našeho „já“. Na druhé straně se má neustále žít společenstvím těch, kdo se modlí, jednotou Kristova těla, abych byl opravdu utvářen láskou Boží. Modlit se tak v posledku není jen jednou z aktivit, jistým zákoutím mého času. Modlitba je odpověď na imperativ, který stojí na začátku kánonu eucharistického slavení: *Sursum corda – vzhůru srdce!* Je to výstup vlastní existence k výšinám Boha. U svatého Řehoře Velikého se v této souvislosti nacházejí krásná slova. Připomíná, že Ježíš nazývá Jana Křtitele *hořící a svítící lampou* (Jan 5,35) a pokračuje: *hoří touhou po nebi, svítí slovem. Aby tedy byla zachována opravdovost zvěsti, musí být zachována výšina života* (Hom. in Ez. 1,11,7). Výšinu, vysoké měřítko života, které je právě dnes tolik podstatné ke svědectví vydávané Ježíši Kristu, můžeme nalézt jedině tehdy, když se od Něho v modlitbě necháme ustavičně táhnout do Jeho výšin.

Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezititulky redakce)

RYBA SE KAZÍ OD HLAVY

Nad manifestem německých teologů

„Domácí církev“ není metafora. Rodina skutečně je malá Církev v plném smyslu a rodiče mají hlavní odpovědnost za předávání víry svým dětem – říkal kardinál Ennio Antonelli na posledním zasedání Papežské rady pro rodinu. Vzpomněl jsem si na ta silná a jednoznačná slova, když jsem uslyšel o šíleném, i když banálním, manifestu německých teologů. Jsem-li totiž jako rodič skutečně odpovědný za víru svých dětí, pak mám právo vyslovit, že si nepřeji, aby lidé s takovými názory byli teology v mé Církvi, aby učili kněze a katechety, kteří posléze budou pečovat o víru mých dětí. Nepřeji si to i z čistě empirických důvodů. Jejich teologie se prostě v praxi neosvědčila. Jak ukázala poslední desetiletí, Církev v německojazyčných zemích zradila mladou generaci. Nepředala jí víru. Před několika lety o tom mluvil také papež. Během setkání se švýcarskými biskupy řekl, že mladí, kteří prošli katechetickou formací v jeho rodném Bavorsku, jsou naprostí ignoranti, o křesťanství nevědí ani na-prosto základní věci.

Jistě, nežijeme v německy mluvících zemích. Nevíme ještě, kde budou vyrůstat naše děti, ale určitě ne v Německu ani v Rakousku. Problém s teology se ovšem neomezuje pouze na tyto země. Německá teologie sehrála podstatnou úlohu v pokoncilní Církvi, dokonce do té míry, že jedna z hlavních publikací o historii Koncilu nese titul: *Rýn se vlévá do Tibe-ry*. Teologové si osobují právo na úplnou autonomii své činnosti, jako by jejich disciplína neměla žádný vliv na život Církve. Ve skutečnosti je to naopak: právě oni jsou jakýmsi mozkiem Církve. Vychovávají její „vedoucí“ a vzdělávací kádry. Pokoncilní reformy probíhaly pod jejich diktátem. A dnes, když se ukazuje, že Církev je v hluboké krizi, myjí si ruce a chtějí odvrátit naši pozornost od vlastní odpovědnosti, navrhuje stále stejná zázračná řešení, která zbaví Církev všech problémů: zrušení celibátu, kněžství žen, placet pro homosexuální svazky a úplnou

Personifikace Teologické fakulty (výzdoba podstavce sochy Karla IV. na Křižovnickém nám. v Praze). Foto: Wikimedia Commons

Apel německých teologů připomíná jejich tichou, ale důležitou existenci. Půl století byli šedou eminencí tamní Církve. Dnes nechtějí vzít odpovědnost za své činy. Proto volají: ještě víc!

demokratizaci Církve. Tedy výrazný krok směrem k liberálnímu protestantismu, který je dnes ovšem v daleko hlubší krizi než církev katolická.

Ve Vatikánu zatím žádá oficiální reakce na revoluční memorandum teologů nezazněla. Joseph Ratzinger už jednou na podobné hlasy ze své vlasti reagoval pěkným dokumentem o poslání teologa v Církvi. Tentokrát dva dny po vydání memoranda pronesl velmi obsírnou homilii o odpovědnosti biskupů. Skandálnost memoranda totiž nespočívá v tom, že teologové mají takové názory, nýbrž v tom, že s těmito názory jsou teology v Církvi. A odpovědnost za to padá právě na biskupy.

„Pastýř,“ řekl papež, „nesmí být rákosem, který se kymácí podle toho, jak

vane vítr, služebníkem ducha doby. Být neochvějný a mít odvalu odporovat momentálním proudům patří podstatně k poslání Pastýře. Nesmí být rákosem, ale má být jako strom, který má kořeny zapuštěné hluboko a stojí pevně a neochvějně. To nemá nic společného se strnulostí nebo nepružností. Pouze tam, kde je stabilita, je také růst.“ Benedikt XVI. poukázal také na povinnost předávat tradici Církve: „Setrvat v apoštolském učení“ – víra má konkrétní obsah. Není to neurčitá spiritualita, nedefinovatelný smysl pro transcendentno. Bůh jednal. Právě On mluvil. Skutečně něco učinil a skutečně něco řekl. Zajisté, víra je v první řadě svěřením se Bohu, živý vztah k Němu. Avšak Bůh, kterému se svěřujeme, má tvář a daroval nám svoje Slovo. Můžeme tak stavět na stabilitě jeho slova.“

Kdyby němečtí biskupové chápali své poslání takto, nebyl by tu dnes problém teologů, ani řada jiných problémů a skandálů.

Krzysztof Bronk

Krzysztof Bronk pracuje jako redaktor polské redakce Radia Vaticana.

KDYŽ SE ISLÁM VZDAL ROZUMU

Rozhovor s Robertem R. Reillym

Co se to stalo s islámskou civilizací? Jak jsme se dostali od Avicenny a Cordoby k Usámovi a al-Kajdě? Tento problém mapuje Robert R. Reilly v knize *Uzavírání muslimského myšlení: Jak intelektuální sebevražda vytvořila moderní krizi islámu*. Reilly zde rozebírá tisíciletou teologickou debatu o rozumu a přirozenosti Boha. S autorem rozmlouval redaktor časopisu *Inside Catholic* Brian Saint-Paul.

Islám se rozšířil z Arábie jako nomádské náboženství. V prvních generacích se příliš nezabýval filosofickými otázkami, ale spíše expanzí a následovnictvím. To se ale změnilo. Jak?

První čtyři kalifové zůstávali na Arabském poloostrově. Původně drželi svá vojska mimo dobytá města, aby se muslimové nenakazili cizími kulturami a vírou. Po založení Ummájovského kalifátu okolo roku 660 se centrum nové říše přesunulo do Damašku; později je Abbásovcí přenesli do Bagdádu. To už nemohli držet své lidi v karanténě, a ti se setkali s národy, pro něž byla filosofie druhou přirozeností: muslimové se setkali s křesťanskou apologetikou své doby.

V diskusích s křesťany pocítili potřebu rozvinout filosofické nástroje, jimiž by propagovali nebo hájili muslimskou víru. Potřebovali svou vlastní apologetiku. Tak se vynořila otázka: je pro nás legitimní užívat tyto nástroje – logiku, filosofii – a co je nám vlastně dovoleno těmito prostředky poznat?

Tato proměna se soustředila okolo jedné ze škol islámského myšlení – mutazilitů. Ano. Mutazilité trvali na primátu rozumu; tvrdili, že první povinností člověka je rozumové poznání, skrze něž lze dojít k poznání Boha. Podle nich je povinností poznávat zjevení způsobem, který je v souladu s rozumem, takže to, co v koránu neodpovídalo rozumu, se nemělo chápat doslovně, spíše jako metafora nebo analogie.

Podle mutazilitů je Bůh sám rozumem a lidský rozum je dar od Něho: proto člověk může poznávat Boha skrze řád stvoření. Abdaldžabbár, jeden z vel-

kých teologů této školy, prohlásil: „Máte povinnost uskutečňovat to, co odpovídá rozumu.“

Mutazility podporoval kalif al-Mamun, největší příznivec řeckého myšlení v islámské historii. Tvrdí se, že měl sen, v němž se mu zjevil Aristoteles a al-Mamun se ho zeptal: „Co je dobré?“ Aristoteles mu odpověděl: „To, co je dobré podle rozumu.“ A tak al-Mamun přijal racionální teologickou školu – mutazilitů.

V moderní muslimské teologii se prosadil názor, že Bůh není rozum, ale čirá vůle a moc. Takový pojem Boha ospravedlňuje násilí při hlásání víry.

Ground Zero. Foto: australianconservative.com

ty – a podpořil také prvního arabského filosofa Alkinda (al-Kindí).

Zhruba vzato je toto pojetí Boha zcela v souladu s křesťanským, je to tak?

Je nám velmi povědomé. A když čteme Abdaldžabbára, jsme překvapeni, jak se podobá křesťanským apologetům nebo tomu, co lze nazvat přirozenou teologií. Jeho argumenty pro existenci Boží jsou v podstatě tytéž jako ty, jež nalzáme v křesťanské přirozené teologii. To by nás nemělo překvapit, protože jsou ovlivněny týmiž řeckými prameny.

Ale to je něco zcela jiného než to, co si spojujeme s moderní muslimskou teologií. Co se stalo?

Ne všechno z toho prošlo u tradičnějších muslimů dobře. A z této opozice vznikla další teologická škola, známá jako ašarité, podle svého zakladatele al-Ašariho. Ta – krok za krokem – odmítala všechno, co tvrdili mutazilité. Tvrdila, že Bůh není rozum, ale čirá vůle a moc. Může dělat, cokoli chce – není omezen ničím, ani svým vlastním slovem. Co je dobré nebo zlé, nemůžeme poznat rozumem, ale jen skrze zjevení.

Velký ašaritský teolog al-Ghazáli řekl, že „z rozumu neplynou žádné závazky, ale jen ze šarije“. Takže nic z toho, co můžete poznat rozumem, vás nemůže v životě vést a pomáhat rozeznat dobré od zlého. Morální filosofie neexistuje.

To má ale pro objektivní mravnost věci závažné důsledky.

Rozhodující je, že Bůh nezakazuje vraždu proto, že je špatná, ale vražda je špatná proto, že ji Bůh zakazuje. Bůh může

zítra změnit názor a požadovat rituální vraždu, a nikdo mu nemůže odporovat, protože věci samy o sobě nejsou ani dobré, ani zlé, ale stávají se takovými podle Božího příkazu. Pro svou spásu tedy musíte znát jeho příkazy, ale ty nepoznáme rozumem.

V interpretaci Božího zákona platí princip islámské jurisprudence, který říká: „Rozum není zákonodárcem.“ Jinými slovy – jediné zákony, jež se na vás vztahují, jsou ty, jež vám dal Bůh. Rozum není oprávněn tvořit zákony, ba ani je interpretovat.

Politické důsledky tohoto stanoviska jsou jasné: není-li rozum zákonodárcem, tak proč mít vůbec nějaké zákony? Ty nemají význam, protože rozum nemá žádný význam.

Bez rozumu tedy nemůžeme mít reprezentativní demokracii.

Správně. Demokracie je jen zástěrkou vlády silnějšího. Je to jen jiný způsob, jak prosadit moc silou – v tomto případě silou většiny.

Takže ašaritská škola odmítá primát rozumu ve prospěch primátu čiré vůle a moci. Právě proto se v islámském světě nemůže rozvinout konstituční demokratická vláda.

To je obrovský posun, protože oddělíme-li rozum od Boha, zrušíme kauzalitu a s ní poznatelný vesmír.

Ano, to je jeden z vedlejších důsledků ztráty rozumu. Bůh nemá pro své jednání žádné důvody. Proto to, co činí, je nepochopitelné. Jednou z věcí, jež učinil, je stvoření vesmíru, který se tak stává nepochopitelným.

Pro ašarity tedy Boží všemohoucnost znamená, že on sám je jedinou příčinou věcí. Prvotní příčina se tedy stává jedinou příčinou, jež popírá existenci sekundárních příčin v přirozeném světě. Bavlnu nespálí oheň, ale Bůh. Kámen nespadne v důsledku přitažlivosti, Bůh způsobuje pád přímo. Nic jako přirozený zákon neexistuje. Popření příčiny a důsledku je ničivé. To vysvětluje dysfunkční povahu většiny dnešního islámského světa.

Když Bůh může udělat jednu věc, může udělat i jinou – neexistuje předvídání.

Foto: jdlcanada.wordpress.com

Kdo chce někoho vést k víře v Boha, musí dobře mluvit a správně argumentovat, a ne se utíkat k násilí a hrozbám. Víru nelze šířit násilím.

Tímto jediným mávnutím jsme zamítli vědu.

Je obtížné pochopit události přirozeného světa, nejsou-li propojeny příběhem o příčině a následku. Je to pak prostě série záruk, a ty jsou nepochopitelné. To je právě stálý důraz ašaritské školy: v přírodě neexistuje vnitřní řád, jenom jednotlivé, postupné projevy Boží vůle.

Bůh není teleologicky uspořádán. Je nepoznatelný. Koránem se nezjevuje on sám, pouze stanoví pravidla, jež máme poslouchat. Ale nemyslete si, že můžete Alláha poznat nebo se ho ptát po důvodech jeho jednání – protože nemůžete.

Takže, zdá se, ašarité vyhráli debatu s mutazilitou o úloze rozumu, a my žijeme v islámském světě al-Ghazzálího. Ten se ale postupně rozvinul do mystiky – ztratí-li člověk rozum a přirozenou teologii, zbývá mu jako jediný kontakt s Bohem přímá zkušenost. Proč se tedy zbytek islámu nevydal al-Ghazzálího cestou?

Al-Ghazzálí se izoloval v mystice, když se odřízl od rozumu – jiná cesta vpřed neexistuje. Tento přechod uskutečnil proto, aby byl příjemnější pro sunnitský svět, a tvrdí se, že oživil islám právě přijetím mystiky. Ale tato mystika je sama iracionální, a jenom posílila útoky na rozum, jež obsahuje al-Ghazzálího slavné dílo *Nekoherentnost filosofů*. Je to skutečně dvojí problém. Sufismus se skutečně rozšířil, ale sunnitské ortodoxii byl vždycky podezřelý, protože mystikové se někdy vyhýbají povinným islámským rituálům. Někdy si také činí výstřední nároky na splynutí s Bohem, což je v sunnitské ortodoxii absolutně zakázaný pojem. I když se tedy stal populárním, zůstává stále okrajovým jevem.

Moderní muslimové nejsou nijak zvlášť mystičtí, ale nesou zátěž ostatních prvků al-Ghazzálího. Je nějaké spojení mezi antiracionalismem ašaritů a násilím dnešního islámu?

Toho se dotkl Benedikt XVI. ve své řečenské řeči. Tam řekl, že násilné šíření víry je nejen nerozumné, ale že samotný pojem Boha bez rozumu vede právě k tomu násilí.

Jako?

Protože takovýto pohled na Boha se podobá Thrasyachovu tvrzení v rozhovoru se Sokratem: „Právo znamená vládu

Foto: www.unav.es

silnějšího,“ jen je dotažen na teologickou úroveň. Boží vláda je správná, protože On je z definice nejsilnější. Cokoli říká, je správné – je to jakýsi božský pozitivismus.

Ale má-li Bůh pravdu prostě díky své moci a čistě vůli, pak nestojí žádné teologické překážky mezi tímto pojmem Boha a užitím násilí při hlásání víry. A víme, že to byl právě způsob, jímž se islám historicky rozšířil.

Jeden z duchovních mentorů Usámy bin Ládina, Abdullah Azzám, pronesl známá slova, že „terorismus je v Alláhově náboženství závazný“. Tuto poznámku zopakoval bin Ládin na jednom z videí po 11. září. Toto – závaznost násilí při šíření víry – může být pravda jen tehdy, je-li Bůh bez rozumu, a proto nerozumné jednání není proti jeho přirozenosti.

V islámské jurisprudenci jsou samozřejmě důvody pro zákaz zabíjení žen a dětí. Ale dnešní islamisté odmítají islámskou jurisprudenci středověku a chtějí být od všech těchto pravidel dispenzováni. A to se jim podařilo.

Když jsem četl vaši knihu, zarazily mne dvě věci. Především svůj pohled velmi dobře vysvětlujete, takže já sám jsem si musel opravit své stanovisko ve světle věcí, jež jsem se od vás dozvěděl. A za druhé: problémy s islámem jsou ještě hůře řešitelné, než si myslíváme: lze je eliminovat pouze celkovým posunem

Na mnoha místech muslimského světa byste se octli ve velkém nebezpečí, kdybyste řekli, že korán byl vytvořen v čase.

v muslimském světonázoru. Myslíte si, že lze změnit chápání reality v konkurenčním náboženství?

To je v zásadě teologický problém, a jakékoli jeho řešení se musí hledat na této úrovni. Právě proto ekonomické a politické přístupy nefungují.

Jeden z mých evropských přátel je významný proreformní muslim. Zeptal jsem se ho: Kdybych vám mohl dát všechny peníze a moc, abyste se mohl deset let zúčastnit boje idejí uvnitř islámu, co byste udělal? Jeho odpověď byla velmi zajímavá: řekl, že by znovu hehlenizoval muslimský svět. Přesně jako to řekl Benedikt XVI.: celý problém islámu je v jeho dehelenizaci. Můj přítel říká, že řešením je zvrátit tento proces.

Ale jak bychom to prakticky provedli? Filosofie a řečtina jsou v muslimském myšlení natolik spojeny se Západem, že jsou tabu. Jak to můžeme překonat?

Tyto věci jsou součástí muslimských dějin. Islám dějiny odmítl, ale ony jsou nicméně

stále tady. Právě k tomu by se měli muslimové vrátit, a sem také patří otázka, kdo je Bůh. Měli by znovu objevit myšlenky, od nichž se oddělilo ašaritské myšlení.

Znamená to uznat, že korán byl vytvořen v určité době a na určitém místě. Většina muslimů věří, že korán je souvčasný s Bohem – že byl jednou provždy napsán na desku v nebi, a to arabsky. To je ašaritské stanovisko, které převládlo. Jinými slovy – korán je ahistorický.

Mutazilité chápali korán víceméně tak, jako křesťané chápou své vlastní Písmo. Ano, je to slovo Boží, ale bylo vytvořeno v čase a je třeba je interpretovat ve světle okolností jeho vzniku. Takže je tu potřeba interpretace.

Dokud se tato otázka v muslimském světě znovu neotevře, je těžké si představit jakoukoli úspěšnou reformu.

Má americká vláda nějakou úlohu v re-helenizaci islámské teologie? Nebo šíře vzato: měla by být vláda vůbec nějak vtažena do teologické disputace?

Nakolik jsou Spojené státy produktem helénského myšlení, pak by, myslím si, měly být do věci zataženy. Je jasné, že v naší debatě s muslimy nám druhá strana nebude naslouchat, nebude-li obnoven primát rozumu, takže by se na této debatě měli podílet všichni rozumní lidé.

Je řada muslimských myslitelů, kteří chápou problém právě takto, a snaží se něco dělat. Ti potřebují pomoc a ochranu. Muslimský intelektuál, o němž jsem mluvil, potřeboval pět let ochranu německé policie a neprůstředný mercedes kvůli výhrůžkám smrti. A, samozřejmě, na mnoha místech muslimského světa byste se octli ve velkém nebezpečí, kdybyste řekli, že korán byl vytvořen v čase.

Díky komunikační explozi – stovkám satelitních kanálů, jež denně směřují do jejich domovů – vidí muslimové, že jejich situace není dobrá. Jak by mohli uvažovat o (kdysi) velké islámské civilizaci v arabském světě, který upadl až ke dnu?

Pro muslimy je těžké si uvědomit, že se před osmi sty lety vydali špatným směrem a musí znovu otevřít některé fundamentální otázky ohledně své teologie. To si vyžaduje obrovské množství práce a studia, i sebezpytování a kritického myšlení.

Snadná odpověď – jež se šíří po muslimském světě – je islamistická odpověď, podle které se dnes muslimové nacházejí tam, kde jsou, protože opustili Boží stezku. Podle tohoto populárního stanoviska islám obnoví svou slávu, pokud se na tuto stezku vrátí.

Bohužel však je zapotřebí hodně těžké intelektuální a duchovní práce. Ne překvapuje, že lidé, kteří se v ní angažují, mají tak těžké časy tváří v tvář Usámovým snadnějším programům islámské obnovy.

A samozřejmě: my západní lidé nepomáháme lidem, kterým jde o re-helelizaci. Jsou ponecháni sami sobě – my

jim neposkytneme ani ochranu, ani tiskárny, ani rozhlasové stanice.

Ale nebude je to diskvalifikovat jako legitimní účastníky islámské debaty, budou-li chápáni jako zástupci Západu?

Pokud by se o té pomoci obecně vědělo, tak tady to nebezpečí je. Lze to udělat diskrétně, ale my nejsme dost inteligentní, abychom to udělali. A konec konců jsou ti lidé už teď obviňováni, že jsou placení Západem, takže prostě mohou být. Oni jsou obviňováni, ale prospěch z toho nemají.

Tak, jak dnes věci stojí, jsme islamistům poskytli teologický bezpečný přístav,

daleko nebezpečnější než hmotné přístavy, jež mají v Pákistánu a leckde jinde.

Dnes probíhá zápas o duši islámu. Jestliže nepomůžeme straně, která by podle našeho názoru měla zvítězit, pak bude třeba připravit se na věci daleko horší, než bylo 11. září.

*převzato z insidecatholic.com
přeložila -mf-*

Robert R. Reilly, americký publicista a vědecký pracovník, bývalý ředitel Hlasu Ameriky, známý odborník na islámské a arabské záležitosti

HURÁ DO PANELÁKU!

Nevýhody společné evropské měny

Noviny vyzvěděly, že německá spolková kancléřka Angela Merkelová tlačila na našeho premiéra Petra Nečase i jeho polského kolegu Donalda Tuska, aby obě země konečně přijaly euro. Že prý budeme důvěryhodnými spojenci při lepení ekonomických děr v jiných částech eurozóny.

Zdravě uvažující hlava by na takovou výzvu měla opáčit: To jste se tedy vybarvili, nic nebude. A v duchu se poradovat z toho, že jsme euro ještě nepřijali, když se teď jasně ukázalo, že je lepší euro nemít než mít. Z reakcí na popsání jednání jsem však vyčetl, že kromě spokojených euroskeptiků jsou mezi českými špičkami bohužel nadále tací, kteří považují euro za přínosné nebo alespoň nevyhnutelné.

Od roku 1989 nám životní úroveň utěšeně rostla, lidé toho přirozeně využili k vystěhování ze strašných socialistických paneláků a postavili si vlastní domy. Můj dům, můj hrad. Nikdo mi nemluví do toho, kdy přijdu, jestli uklízím, jak nahlas se bavím, čím topím, kolik plácím za energie. Žádné nedůtklivé bušení na strop; když soused potřebuje s něčím pomoci, zazvoní zdvořile u branky nebo pozdraví přes plot.

Foto: spengler.atimes.net

Zdravé sousedské vztahy jsou já–ty, a ne já–erár–ty.

Jenže ouha, teď nestěhují do paneláku mě nebo tebe, ale celou naši zem. A umakartová idylka graduje... „Jak to, že netopíš? – Nám je zima, i když topíme naplno! – Koukej zatopit! – Ty to topení nezapeš? – Tak my ti zatopíme! – Sousedě, zatopte aspoň vy, když ten břídil nemá na plyn!“ A to nemluví o nepořádku ve společných prostorách. Pořádný a pracovitý člověk bude vždy bit od laj-

dáků a špindírů. Čím větší erár, tím větší taková nespravedlnost. To platí o europaneláku i o Chánovu.

Zdravé sousedské vztahy jsou já–ty, a ne já–erár–ty. Když ode mě potřebuješ pomoc, chci vědět jakou a proč, a pokud to jen trochu jde, pomohu ti. Tvou neschopnost ale sponzorovat nehodlám.

(Jsem zvědav, čeho se pod modrým praporem ještě dočkáme – hranice a měnu nám nevzal ani ten rudý, a že jsme si pod ním užili zlomyslnosti a nesmyslů!)

Nejde jen o současný rozpočtový problém eurozóny, ale rovněž o samotný koncept společné měny – máme být otloukánky svých švorcových sousedů? Potřebujeme politiky, kteří se neúspěchu eura chytí a přesvědčí náš národ o tom, jak prestižní a normální je mít vlastní měnu. Co na tom, že na nás bude Evropa našťvaná – vždyť jsme na koni.

Vojtěch Macek

Ing. Vojtěch Macek, biskupský sekretář, redaktor radia Proglas

KONCIL MEZI MODERNISMEM A BRATRSTVEM SVATÉHO PIA X.

Čtyři postřehy otce Engelberta Recktenwalda FSSP

Zrušení exkomunikace čtyř lefebvrstických biskupů v březnu 2009 opět rozproudilo diskuse o správné interpretaci II. vatikánského koncilu. Otec Recktenwald odhaluje myšlenkové stereotypy na straně odpůrců i obhájců koncilu a vyzývá k jejich sebekritickému přehodnocení.

I. Rozdíl mezi věrností koncilu a věrností víře?

Jestliže svatý Pavel píše ve svém listě křesťanské obci v Efezu: „Ale Bůh, bohatý v milosrdenství, z velké lásky, jíž si nás zamiloval, probudil nás k životu spolu s Kristem, když jsme byli mrtvi pro své hříchy. Milostí jste spaseni! Spolu s ním nás vzkřísil a spolu s ním uvedl na nebeský trůn v Kristu Ježíši,“ pak je jasné, jakým poutem držely pohromadě křesťanské obce prvotní Církve: Byla to víra v Krista, Vykupitele, který pro nás zemřel a vstal z mrtvých. A tato víra dala Církvi její identitu.

Dnes to už o Církvi v Německu nelze říci. Když teologové, kněží nebo učitelé náboženství popírají oběť smrti Ježíše na kříži, jeho zmrtvýchvstání nebo jeho Boží synovství, nezakokrhá už poté žádný kohout. Co naproti tomu člověka z Církve vylučuje, to němečtí biskupové znovu a znovu objasňovali v posledních týdnech: je to neuznání II. vatikánského koncilu a toho, co symbolizuje: otevřenosti vůči světu, svobody náboženství a ekumenismu. Nelze se přitom říci, že Kněžské bratrstvo svatého Pia X. se nachází pořádný kus na scesti, když tato koncilní předsevzetí paušálně odmítá. To však nemění nic na tom, že se v Církvi v Německu (a mnohdy také i jinde) priority osudově přesunuly: společenskou identitu už neznamená víra v Krista, nýbrž uznání koncilu. Kdo už nevěří v Krista, zůstává uvnitř, kdo koncil odmítá být jen částečně, musí ven. Každý si může sám zvážit, jak bychom dnes museli podle toho přeformulovat slova svatého Pavla.

Nyní by mohla nová situace okolo snění exkomunikace vést k sebekritickému přehodnocení platných myšlenkových stereotypů. Biskupové měli být s to Bratrstvu svatého Pia říci něco jako: „Vy věříte v Krista, v jeho vykoupení a v jeho zmrtvýchvstání, a proto patříte k nám. My uznáváme snění exkomunikace a chceme papeži pomoci dovršit dílo sjednocení. Vy sice kritizujete určité koncilní předsevzetí, ale v hierarchii pravd mají vůči víře v Krista podřízené postavení. My chceme podporovat papežův dialog a chceme s vámi o tom hovořit.“

Modernisté vykládají koncil jako zlom, aby koncilem hráli proti tradici, a Bratrstvo svatého Pia tak činí, aby hrálo tradicí proti koncilu.

Místo toho se kategoricky vyžaduje všeobecné uznání koncilu, jako by každý z jeho dekretů byl dogmatem a jejich popírání oddělovalo od Církve. Že Bratrstvo svatého Pia uznává všechna dogmata (která dogmata skutečně jsou), nehraje žádnou roli: musí zůstat venku. Že naopak nespočetní církevní hodnostáři dogmata popírají, nehraje rovněž žádnou roli: mohou zůstat uvnitř. Touto dezintegrací víry a koncilu dělají dotyční biskupové koncilu medvědí službu. Zapadá to do obrazy, že odpadlíci si hrají na obránce koncilu, zatímco druzí to současně zneužívají jako bodec vůči pravověrným lidem. A takové zacházení si koncil nezaslouží!

II. Koncil ve světle tradice

V jedné obhajobě Bratrstva svatého Pia, které publikoval filozof Walter Hoeres v Kolínském městském věstníku, vybízí k tomu, poskytnout Bratrstvu možnost „interpretovat koncil ve světle tradice“. Ale to je právě ono, co Řím od něj očekává! Přátelé, kteří to s ním myslí dobře, úpěnlivě prosí na kolenou po celé roky za interpretaci II. vatikánského koncilu „ve světle tradice“, jak se to na katolíky patří. Místo toho Bratrstvo jde pořádný kus s modernisty. Ti vykládají koncil jako zlom, aby koncilem hráli proti tradici, a Bratrstvo tak činí, aby hrálo tradicí proti koncilu.

Vezměme si za příklad nauku o náboženské svobodě. Nejde přitom o právo na omyl. Morální povinnost „vůči pravému náboženství a jedině Církvi Kristově“ zůstává – jak to koncil sám říká – nedotčena. Jde naopak o důstojnost člověka podle způsobu zacházení s tím, co náleží k jeho nejnižšímu okruhu svědomí a k jeho vztahu k Bohu. A k tomu patří svoboda od nátlaku, od donucení. Právo na tuto svobodu je založeno v samotné důstojnosti lidské osoby.

Tato nauka koncilu se sice jeví jako novota, ale v žádném jiném smyslu, jak již předtím existovaly novoty ve vývoji církevní nauky. Tak byla například nauka papeže Pia IX. o *ignorantia invincibilis* (nepřekonatelná nevědomost) novotou, která otvírala zbloudilým ve víře cestu ke spáse na základě jejich subjektivního nezavinění. Tato nauka, která omezuje nebo vybrušuje princip *extra Ecclesia nulla salus* (mimo Církve není spása), se předtím v textech učitelského úřadu

Církve nenachází. Lefébvrstvé oné doby ji vykládali jako protiklad k dosavadní nauce a jako novotu ji popírali. Přitom měla svůj důvod a základ v tradičním rozlišování mezi materiálním a formálním odpadnutím, mezi objektivním omylem a subjektivním zaviněním. Pouze z toho ještě nikdy nebyly tak výslovně vyvozeny závěry.

A podobně je tomu i s naukou o náboženské svobodě. Ona má svůj základ v důstojnosti osoby dané přirozeností, tedy v přirozeném právu. V aplikaci na rodičovská práva například přišla na řadu myšlenka o náboženské svobodě už hodně dlouho před II. vatikánským koncilem: Rodiče mají právo určovat náboženskou výchovu svých dětí. Církev nikdy nepřišla na myšlenku upírat toto právo nekřesťanským rodičům. Církev ani stát nesmí například bránit muslimům ve výchově jejich dětí pod záminkou, že by byly vychovávány k falešnému náboženství. To nemá co dělat s právem na omyl, nýbrž s přirozeným právem, které platí pro všechny lidi nezávisle na jejich víře.

Jestliže koncil rozšiřuje aplikaci tohoto principu na lidi jakožto státní občany, má to co do činění stejně tak málo s právem na omyl jako v případě rodičovských práv. Ačkoliv bylo toto stále znovu vyjasňováno, opakovalo Bratrstvo svatého Pia takové fráze se stupidní zatvřelostí. Zde nelze upřít jisté ospravedlnění výtce ideologizace od jeho protivníků.

Nejde tedy o to – jak myslí Hoeres –, aby Řím konečně povolil Bratrstvu svatého Pia katolickou interpretaci, nýbrž aby se Bratrstvo konečně k něčemu takovému podvolilo a tím uvolnilo cestu ke konsensu na katolickém základě.

III. Věrnost víře nebo linii?

„Jakým právem se nám odpírá právo v Církvi, v níž se všechno do podrobností rozebírá, možnost diskutovat o nedogmatických výročí?“ Tato otázka není až do dnes zodpovězena. Otec Andreas Steiner z Bratrstva svatého Pia, který ji položil, mluvil „nedogmatickými výroky“ ty od II. vatikánského koncilu. Skutečně přicházelo ze strany německých biskupů vždy jen zapřísáhlé ujišťování, že o II. vatikánském koncilu nelze vyjadřovat pochybnosti.

Vězí za tím starost o víru? Proti tomu mluví dřívější pochybnosti. Když se například roku 1992 objevil Katechismus katolické církve, byl mnohými profesory teologie intenzivně napadán kvůli neporušenému předkládání pravdy víry. Žádný biskup proti tomu nezakročil a neřekl zcela otevřeně, že pro takovou kritiku víry nesmí být v Církvi žádné místo.

Jestliže tedy nesmí být v Církvi žádné místo pro koncilové kritiky, pak očividně nikoliv proto, že se hraje o víru. A oč tedy? Otevřenost vůči světu, ekumenismus a náboženská svoboda jsou ony body, které bývají nejčastěji uváděny, když jde o II. vatikánský koncil. Jde tedy o nové zaujetí pozic Církve v jejím vztahu ke světu, ke státu a k druhým náboženstvím. Navzdory naukovým náznakům tohoto nového zaujímání pozic nejde tedy v prvé řadě o víru, nýbrž

Otevřenost vůči světu, ekumenismus a náboženská svoboda bývají nejčastěji uváděny, když jde o II. vatikánský koncil. Nejde tedy v prvé řadě o víru, nýbrž o chování Církve ve světě dneška, tedy v nejširším smyslu o politiku.

o chování Církve ve světě dneška, tedy v nejširším smyslu o politiku.

Pro Církev bylo ostatně vždy pokusem brát vážněji politické sporné otázky než víru. Takový Carlo Passaglia, zbožný a velmi nadaný teolog, který mistrně obhajoval pravdu víry o Neposkvřněném početí Panny Marie a připravoval jeho prohlášení dogmatem, byl suspendován, protože jinak smýšlel v politických otázkách: Pokládal trvání na Církevním státě v bojích 19. století za chybu. Nauku o moci tak, jak ji ve středověku dlouho zastupovala papežská strana, nesdílí dnes už ani Bratrstvo svatého Pia. Jediné, co dnes ještě zůstalo v závazné nauce z buly *Unam sanctam* Bonifáce VIII., se vztahuje na duchovní moc papeže a na nutnost se jí podřizovat, tedy přesně to, co se Bratrstvo zdráhá činit.

Pro teologickou disputaci by tedy bylo na místě dogmatické odstoupení. Nejde o dogmata. Ani Bratrstvo svatého Pia by nemělo tak velmi viset na své kritice koncilu, jako by na tom závisela víra, ani biskupové by neměli dělat z koncilní nové orientace Církve superdogma, jehož zpochybnění by mělo být stíháno tvrději než popírání ústředních pravd víry.

IV. Bratrstvo svatého Pia před strategickým rozcestím

Ve své poslední poznámce na okraj jsem informoval o výročí jednoho ze čtyř lefebvrstických biskupů, Alfonsa de Ga-

Druhý vatikánský koncil. Foto: www.dkgathen.net

larreta, který vylučuje smíření s Římem v krátkodobé i střednědobé perspektivě, a sice s následujícím zdůvodněním: „Víme, že bez návratu k tradici ze strany Říma je každé praktické nebo kanonické ujednání neslučitelné s veřejným vyznáním stejně jako s obranou víry a znamenalo by naši smrt. V nejlepším případě máme před sebou – lidsky řečeno – mnohaleté diskuse.“

Tyto výroky jsou ve vícero ohledech skandální, mimo jiné proto, že staví praktické uznání papežské autority jako neslučitelné s veřejným vyznáním víry. Jinými slovy: Každé podřízení se autoritě papeže zabíhá v jeho očích do odpadu od víry.

Nuže, už je dost špatné, když člověk takto myslí. Co však může nějakého biskupa pohnout k tomu, aby to také ještě řekl veřejně? Každý katolík, který nepatří k tvrdému okruhu zasvěcenců Bratrstva, může nad tím jen třást hlavou. Očividně chce Galarreta uklidnit ony přívržence, kteří se díky smíření s Římem obávají změkčení vlastní linie a pozbytí vlastních pozic. Takoví přívrženci, kteří jsou připraveni v případě konfliktu překloubit Bratrstvo doprava, vždy existovali. Bratrstvo svatého Pia se tedy musí rozhod-

nout, zda na ně bude brát ohled, nebo ne. Proti zájmu držet právě tyto zastánce tvrdé linie u bidla stojí misijní zájem působit v Církvi a otevřít nové kruhy tradice – tedy zájem, jež lze v německé jazykové oblasti zřetelně cítit. To se Bratrstvu zdaří ve větší míře – pokud vůbec – jen tehdy, když se bude moci důvěryhodně prezentovat jako spolehlivě katolické hnutí bez teologických přemetů ve stylu Galarretty, když tedy důsledně půjde po cestě smíření s Římem až do konce. Každé misijní úsilí, které staví katolíky před volbu buď Řím, nebo Econe, je odsouzeno ke ztroskotání. Sen otce Schmidbergera, že Bratrstvo bude zváno do normálních farností na lidové misie, se může realizovat jen tehdy, když se biskupové ani faráři nebudou obávat toho, že těmto lidovým misiím půjde ve skutečnosti jen o to, nabrat vlastní přívržence, kteří se svým farnostem odcizí a budou v lůně Bratrstva svatého Pia oddělení přepážkou od zbytku Církve.

Bratrstvo svatého Pia tedy stojí – vůbec nehledě k teologickým otázkám – ve strategickém ohledu před alternativou: buď dále radikální oddělení přepážkou ve stylu Galarretty, nebo misijní otevřenost ve stylu Schmidbergera.

Na výsledku začínajících rozhovorů s Římem závisí, zda se Bratrstvo svatého Pia X. vyvine v sektu, nebo v živou evangelizační sílu v Církvi.

*P. Engelbert Recktenwald FSSP
převzato z www.klastervyssibrod.cz
originál textu je v němčině na stránkách
<http://petrusbruderschaft.eu>*

P. Engelbert Recktenwald FSSP (*1960) je členem Bratrstva svatého Petra. Věnuje se pastoraci mládeže a nové evangelizaci prostřednictvím internetu.

Chce-li se Bratrstvo stát živou evangelizační silou v Církvi, musí důsledně kráčet po cestě smíření s Římem. Každé misijní úsilí, které staví katolíky před volbu buď Řím, nebo Econe, je odsouzeno ke ztroskotání.

SYN LUNY

Život Fulvia Frisoneho, uznávaného fyzika, básníka a malíře

Fulvio Frisone, významný světově uznávaný fyzik, ale i básník a malíř, by nemohl v těchto dnech slavit své čtyřicáté páté narozeniny, nebýt víry, lásky, naděje a statečnosti jeho rodičů. Narodil se na Sicílii, v Syrakusách, 19. ledna 1966. Jeho matka už nebyla nejmladší, porod trval 21 hodin, a protože spontánně nepostupoval a docházelo k asfyxii a byla již promeškána vhodná doba k provedení císařského řezu, použil méně zkušený porodník porodnické kleště. V důsledku toho měl novorozenec poraněný mozek, ochrnuly mu horní i dolní končetiny a nereagoval – šlo o tzv. spastickou tetraparesu. Lékaři doporučovali rodičům,

aby jej nechali v klidu zemřít, usoudili, že nikdy nebude schopen normálního vědomého života a bude jej čekat jen ve-

*Fulvio a jeho matka Lucia při setkání s Janem Pavlem II.
Foto: fondazionefrisone.it*

getativní existence. Kněz, přítel rodiny, mu udělil svátost nemocných. Rodiče však lékařskou radu odmítli – dítě chápali jako Boží dar a přijali je po těžkých duševních bojích a vzájemných debatách v poslušnosti Boží vůle.

Matka, podporována manželem, věnovala postiženému chlapci celý svůj život – naučila jej přijímat potravu, cvičila s ním, otec jej vozil na rehabilitaci, až po několika letech malý Fulvio poprvé byt nezřetelně promluvil. Protože byl schopen pouze hýbat hlavou, vyrobil mu otec jakousi ohlávku s „tykadlem“, kterým mohl ukazovat na různé předměty, později písmena. Naučil se číst a počítat

a později komunikovat pomocí notebooku. Rodiče zmobilizovali příslušné úřady i veřejnost a dosáhli toho, že mu byla přidělena osobní asistentka, takže mohl po překonání značného odporu navštěvovat integrovanou školu. Zjistilo se, že má mimořádné nadání pro matematiku, a protože byl nesmírně pilný a měl pevnou vůli, absolvoval i gymnázium. Posměch a šikanu spolužáků překonal svou trpělivostí, dobrotou srdce a smyslem pro humor. Rodiče mu vymohli, že byl po maturitě přijat na univerzitu v Catanii ke studiu fyziky. A tam se zrodil fenomén obdobný známému fyzikovi Stephenu Hawkingovi – který ovšem ochrnil až během života vinou progredujícího neurologického onemocnění. Fulvio musel překonávat mnoho překážek – nejen svůj fyzický handicap,

ale i lidskou závist a zlobu. Z invalidního vozíku a pomocí svého „tykadla“ a počítače se věnoval fyzice, výzkumu studené jaderné fúze, a stal se v mladém věku jedním z předních světových fyziků. Byl zván na mezinárodní kongresy (kde jeho přednášky ovšem musel předčítat asistent). V roce 2004 byla založena Nadace Fulvia Frisoného, jejímž je dnes prezidentem; posléze založil fond pro vědecké pracovníky s těžkým fyzickým handicapem.

Mimořádný život tohoto pozoruhodného muže byl zachycen v roce 2007 v hraném celovečerním dokumentu italské televize (RAI Fiction), který je zejména oslavou jeho rodičů, svědectvím jejich víry a statečnosti. Režisér Gianfranco Albano výborně zachytil rodinnou i veřejnou atmosféru obklopující dorůstající

cího postiženého chlapce a výtečně vedl i dětské herce představující Fulvia Frisoného v dětství. Dospělého Fulvia ztvárnil italský herec Paolo Brigaglia, jeho matku výborná Lunetta Saviny. U nás vysílala film *Syn Luny* ve vánočním čase, 22. prosince 2010, ČT2, které je nutno poděkovat za mimořádný umělecký i duchovní zážitek. Fotografie z filmu jsou dostupné na internetu. Bylo jen škoda, že film nebyl nijak propagován.

Dagmar Pohunková

MUDr. Dagmar Pohunková, lékařka, bývalá předsedkyně Etické komise Ministerstva zdravotnictví, bioetické komise Rady vlády pro výzkum a vývoj ČR a bioetické komise ČBK

DVACET LET POTÉ

Jak jsme se za 20 let změnili?

V této pro letošní rok nové a pravidelné rubrice vám, milí čtenáři, přinášíme archivní články z Lidové demokracie. Co a jak psaly noviny před 20 lety?

Byly to krásné dny, ta pouť tisíců do Říma na svatořečení blahoslavené Anežky České (svorně Češi, Moravané a Slováci bez rozdělení kompetencí), a stejně pak potom slavnostní mše na poděkování za tento dar v nabitě svatovítské katedrále, kde ji sloužil František kardinál Tomášek. A byl to jakoby úvod k tomu, co mělo následovat, k těm prvním radostným dnům, o nichž se dá říci, že nám je Anežka přinesla, vyprosila.

Jenže kam se to vše v tak krátkém čase podělo? Co jsme my dali jí, jak projevujeme svou vděčnost? Tuším, že dodnes neexistuje např. solidní vydání všech dobových dokumentů týkajících se osoby Anežčiny. Ale neouzoufejme. Desetiletí duchovní obnovy, vyhlášené primasem českých zemí, kdy každý rok je zasvěcen některému z českých světců, probíhá dál, a právě jsme pod patronací jiné líbezné světice, středověké bliženkyně svatě

Anežky – blahoslavené Zdislavy, o jejíž kanonizaci se už také jedná.

Jen se mi zdá, že nějak oslyšena zůstává výzva otce Tomáška, že doufá, že Desetiletí se stane inspirací pro umělce. Jaksi mi připadá, že nikdo ani po podobných dílech moc nevolá, aspoň

Hold Anežce

dlouhá cesta od napsání (1987) a samizdatového prvního vydání poemy Jaromíra Hořce *Anežka Česká* až k nynější, konečně normální a regulérní knižní podobě díla, je neúměrně dlouhá a patrně svízelná. (Vydalo ji ve sličné úpravě jako 3. svazek České expedice při Lidových novinách s ilustracemi Lumíra Šindeláře na sklonku roku 1990 nakladatelství Nadas.) V šestadvaceti básnických meditacích na jednotlivá zastavení Anežčiny životní pouť s příznačnými názvy, jako Něž se

v ní zalíbilo, I plameny sepjaly ruce, Lampa naděje, až po Smrt Anežky České, sleduje a ztvárňuje básník postavu světice. Hořec má k české patronce osobní vztah; jak sám říká, je to „kus mého života i cesty k pravdě. U nás na Spořilově jsme měli od třicátých let kostel blahoslavené Anežky, a já od svého mládí shlížel k její krásné soše, která tam je, a hodlal jednou napsat hold její velikosti a lidskosti.“ A o to se nyní básník pokusil: „Plameni štíhlý/ z dívčích rukou tryskající/ protivenství stínáš/ Svicne/ paprsky svými krotíš tmy/ dotírající jak hořké vody Marath/ Ratolesti rodu královského/ vzlétáš s dešti nad zemí českou/ pít její horkosti dáváš/... Tichá skromněnko/ řehoľnice krvácející hvězdy/ služebnice laskavá...“ A pro čtenáře je to výzva k modlitbám, a sama knížka mu je vkládá do úst.

Ivan Slavík

Lidová demokracie z 18.2.1991

„NESTYDÍM SE VYDÁVAT SVĚDECTVÍ, NEBOŤ VÍM, KOMU JSEM UVĚŘIL!“ (2 Tim 1, 12)

aneb velká čtenářská soutěž

1. Co to byl jansenismus?
2. Jak nazval Jan Křtitel Ježíše, když se s ním setkal u Jordánu?

Děkujeme všem čtenářům, kteří se zapojují do naší soutěže! Odpovědi na otázky ve druhém čísle RC Monitoru měly znít:

1. Konsekrace je proměnění chleba a vína v Tělo Kristovo a Krev Kristovu, příp. svěcení v širším významu tohoto slova (biskupa, kostela apod.);
2. Sochu, kterou Daniel viděl ve snu, zničil kámen (Dan 2, 34n.).

Pravidla soutěže

1. Katechetická soutěž je vyhlášena od čísla 1/2011 do čísla 19/2011 RC Monitoru, tj. do data vydání 9. 10. 2011. Oznámení výsledků soutěže proběhne v čísle 24/2011, a sice k datu vydání tohoto čísla, kterým je 18. 12. 2011.
2. Čtenář musí své odpovědi do redakce doručit do lhůty 14 kalendářních dnů od data vydání, v němž byly uveřejněny. Rozhodující je datum přijetí e-mailu na adrese redakce@claritatis.cz nebo podací razítko pošty na obálce.
3. Délka, rozsah i forma odpovědí jsou ponechány na libovůli čtenáře.
4. Čtenář, který chce získat hlavní výhru, musí správně odpovědět na všechny otázky po celou dobu trvání soutěže.
5. Druhá až šestá výhra není podmíněna správným zodpovězením všech otázek ze všech uvedených čísel RCM. Platí však pravidlo, že čím větší bude účast čtenáře v soutěži v podobě doručených odpovědí, tím vzroste pravděpodobnost výhry.
6. Správné odpovědi na otázky budou zveřejněny vždy v čísle RCM, které bude druhé v pořadí za číslem, v němž vyšly otázky – tj. např. otázky z čísla 1/2011 budou zodpovězeny v čísle 3/2011, kde si čtenáři mohou své odpovědi ověřit.

Výhry v soutěži

1. cena: třídní pobyt v klášteře dominikánů (v Praze nebo v rámci ČR dle bydliště výherce) s individuálním zajímavým programem (pro jednotlivce nebo rodinu dle dispozic výherce) – výhra zahrnuje ubytování v hostovské části kláštera, stravování, možnost účasti na společných modlitbách, doprovázení dominikánského kněze, prohlídku kláštera atd. • 2. – 6. cena: věcné výhry

Hnutí Pro život ČR a Mladí křesťanští demokraté vyhláší 2. ročník literární soutěže o nejlepší sokratovský dialog

Cena Sókratova bolehlavu

Mám říkat, co myslím, nebo myslet, co říkám? Sókratés

Téma: Nečekané dopady asistované reprodukce

Kolik stojí lidský život? (1. námět) / A co s těmi, kteří čekají v dusíku? (2. námět) / Proč jsem přežil zrovna já? (3. námět)
Lze postižené dítě reklamovat? (4. námět) / Kdo je vlastně můj táta? (5. námět) / Není vznešené vyšlechtit příští generaci? (6. námět)

Soutěž je určena studentům středních škol.

Na první straně textu uveďte své jméno a příjmení, věk, e-mailovou a poštovní adresu a adresu školy.

Práce zašlete do 15. března 2011 na e-mailovou adresu info@prolife.cz ve formátu .doc. Délka textu je omezena na 5 stran A4.

Práce mají podobu tradičního sokratovského dialogu s vyústěním.

Vyhlášení výsledků soutěže se uskuteční 18. dubna 2011.

Další informace jsou k dispozici též na telefonním čísle 603 976 231 (Hnutí Pro život ČR); e-mail: info@prolife.cz; http://prolife.cz.

Odměna nejlepších prací: 1. místo 5 000 Kč / 2. místo 3 000 Kč / 3. místo 2 000 Kč
(Všichni, kteří splní podmínky soutěže, získají publikaci Petera Kreefta *Ach, ten Sokrates...*)

Jak to vidí Ondřej Vaněček

Jsmo jeden organismus

Když se ukládám k spánku, vzpomenu si, jak asi usínají křesťanské rodiny ve svých domovech v Egyptě, Bagdádu, Mosulu, Basře... Na co myslí? Na své příbuzné nebo sousedy, jejichž krev ozdobil stěny chrámu? Na ty, kteří už odešli? Když vstávám, hádám, s jakými pocity otevírají ráno dveře: Zastřelí mě někdo? Unesou mě? Myslím na Ježíše, žijícího v každém z nich i ve mně. Jsme jedno tělo.

Opět se víc mluví o ekumenickém hnutí. Svatý otec soustředil úsilí sblížení na nejméně vzdálené odloučené bratry, především na pravoslavné. V tom ohledu byla velmi konkrétním ekumenickým činem biskupská synoda pro Blízký východ před asi čtyřmi měsíci. O dalším směřování katolické církve v ekumenismu jsem zaznamenal výroky, že je třeba mít střízlivější očekávání ohledně úplné jednoty ve vztahu k protestantům. Vynikají totiž stále ostřeji rozpory v etických otázkách, kdy četné evangelické sbory podporují stejnopohlavní soužití nebo výzkum embryonálních kmenových buněk. Realisticky mi znějí slova o tom, že společné eucharistické slavení s protestanty je spíš „hrou“ na jednotu, která mate lidi. O to víc se vracím k moudré prosbě za jedno-

tu takovou, jakou chce Pán, a těmi prostředky, jakými chce On.

Nás křesťany rozděluje mnoho věcí v teorii i praxi a křivdy minulosti. Všechny nás však spojuje jistý základ – věříme v jednoho Boha, který se stal člověkem v Ježíši Kristu a zemřel na kříži za hříchy každého člověka. Snažíme se o sblížení a sníme o co nejužší jednotě. Připadá mi však, že to, co dokáže sjednocovat křesťany různých vyznání zatím nejdokonaleji, je utrpení pro Kristovo jméno. Co spojuje křesťany, kteří dokáží nezapřít svého Spasitele, a následují ho i na kříž? Láska.

Pokud platí, že od lásky Kristovy nás nemůže odloučit nic, jak píše svatý Pavel, pak – zůstáváme-li v Kristově lásce – jsme spojeni se všemi bratry a sestra-

mi v Kristu Ježíši. A pokud oni trpí násilím pro Kristovo jméno a pro Boží království, je to i naše utrpení, ale v tuto chvíli ho snášejí oni. Protože trpí-li jeden úd, trpí s ním všechny ostatní údy (1 Kor 12,26). Jsme jeden organismus, jedno Kristovo tělo, ať už jakkoli znetvořené, že až ztrácí svou podobu (Iz 52,14). Pokládám za nezbytné, abychom své pronásledované bratry a sestry ujišťovali, že na ně myslíme, že jsme s nimi spojeni v modlitbě a chceme jim i prakticky pomoci. A že jsme připraveni podstoupit to samé co oni. Modlíme se, aby Pán pozvedl svůj hlas, že teče krev jeho dětí. Ale my mu k tomu musíme odevzdat svá ústa, své ruce, aby je mohl podat.

Mgr. Ondřej Vaněček
publicista a grafik

Co je vám sympatického nebo co oceňujete na některé jiné křesťanské církvi, než je ta, k níž se hlásíte?

Přinášíme nezveřejněnou odpověď P. Marka Dundy, faráře z Vranova nad Dyjí, na otázku redaktora Katolického týdeníku Jiřího Macháně: Co je vám sympatického nebo co oceňujete na některé jiné křesťanské církvi, než je ta, k níž se hlásíte?

S mírnou nadsázkou bych odpověděl jedním vtípem ze života. Ptali se zamilovaných děvčat, co je jim nejsympatičtější na jejich klukovi. A jedna prý odpověděla: „To, že se mu líbím já.“

U jinověrců vždy oceňuji, když se setkám s tím, že vůči katolické církvi přistupují bez předsudků. Má zkušenost však ukazuje, že to nemusí být až tak samozřejmé. Těch předsudků je stále ještě dost, ale postupně slábnou. Teší mě, když

mezi odloučenými bratřími a sestrami potkávám ty, kteří se nebojí ptát, proč my věříme tomu, co se pro ně zdá nepřijatelné. Často pak zjistí, že nepřijatelný je

pouze výklad, který doposud znali, a který by byl nestravitelný i pro nás katolíky.

P. Marek Dunda
farář z Vranova nad Dyjí

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:

Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí.

Letem světem

„Vážený pane šéfredaktore, důrazně vás žádám, abyste od článku *Bohoslužba v kostele se zvrhla v hromadnou rvačku*, týkajícího se baptistického společenství, odstranil obratem fotografii katolických (!) biskupů s popiskem *církevní hodnostáři*. Je to zcela zavádějící,“ napsal člen naší redakční rady do redakce *Českých novin*. Do pěti minut byla věc napravena. Inu, tak se mají křesťané ozývat do médií!

V televizi nedávno proběhla zpráva o masakru tažných psů v Kanadě, po kterých přestala být po olympiádě poptávka. Návrh, že lepší by bylo provést jejich „eutanazii“, korunovala redaktorka výrokem: „**Tohle není eutanazie. Ta se týká lidí. Tohle je zabíjení.**“ Ačkoli to patrně myslila jinak (že lidé se nezabíjejí, ale usmrčují v rámci humánního soucitu, a zvířata o život přicházejí násilím), pikantní je, že ve skutečnosti má terminologicky pravdu.

V souvislosti s těmito životními otázkami je dobré připomenout pozoruhodný rozhovor s Mons. Dukou (který slaví první výročí ve svém úřadě), jenž serveru *Aktuálně.cz* řekl: „Je třeba si uvědomit, že **otázka zdravotnictví je postavena na vztahu k těm, kteří jsou slabší a potřebují pomoc, a to by se nikdy nemělo z té služby ztratit.**“ Ve formě protestů se tento vztah trochu vytrácí.“

Vatikánský rozhlas oslavuje již 80 let existence. Založen byl 12. února 1931 z popudu papeže Pia XI. a do jeho čela byl povolán P. Giuseppe Gianfranceschi SJ. Původní latinské vysílání se postupně rozšiřovalo o národní jazyky. Důležitou roli sehrálo za II. světové války a později ve všech zemích, v nichž totalitní režimy omezovaly svobodu slova. Pravidelné vysílání v češtině bylo zahájeno krátce před komunistickým pučem v roce 1948.

Koláž: mimi

Podobnému apoštolskému úsilí, i když v ryze politickém prostoru, zasvětil svůj život americký prezident Ronald Reagan, jehož sté výročí narození jsme si v minulých dnech připomněli. Znáte asi dobře jeho výrok: „Nejstrašnější slova v našem jazyce jsou: Jsem z vládní agentury a jsem tu, abych vám pomohl.“ A vtipně to doplní další jeho citát: „Jestli se na této Zemi

něco přibližuje nesmrtelnosti, pak jsou to vládní programy.“ K tomu bychom tu měli jeden šikovný evropský příklad: nové nařízení EU přináší *povinnost* soukromým dopravcům podat cestujícím v autobusech občerstvení a zajistit i ubytování v případě, že se jejich spoj zpozdí. Ať žije svoboda trhu a podnikání!

Titulek o EU, který stojí za zmínku, se objevil v *Mf DNES*: „**Evropa ztrácí nervy s multi-kultí**“. „Tolik jsme se zajímali o identitu příchozího, že jsme nevěnovali pozornost identitě země, která ho přijímá,“ prohlásil o imigrantech francouzský prezident Sarkozy a dodal, že projekt multikulturalismu v zemi naprosto selhal.

Jedna ze slabin EU se ukázala na problému odsouzení pronásledovaných křesťanů. Italský ministr zahraničních věcí Franco Frattini se na konci ledna v Bruselu na srazu ministrů zahraničí nahlas rozčílil, protože některé země zavrhlly společné stanovisko kvůli nechuti podpořit výslovně křesťany. „**Politická korektnost a přehnaný sekularismus škodí samotné důvěryhodnosti Evropy,**“ říká rozhořčeně Frattini. Je to tak – sekularismus škodí, kde může. Povzbuzení hledejme v Písmu: „Před každým je život a smrt, každému dá (Bůh) to, co kdo bude chtít. (Sir 15,17).

-zd-

20. 2.	Ne	7. neděle v mezidobí Lv 19,1–2.17–18, Žl 103, 1 Kor 3,16–23, Mt 5,38–48
21. 2.	Po	sv. Petr Damiani, biskup a učitel církve Sir 1,1–10, Žl 93, Mk 9,14–29
22. 2.	Út	Svátek Stolce sv. Petra 1 Petr 5,1–4, Žl 23, Mt 16,13–19
23. 2.	St	Památka sv. Polykarpa, biskupa a mučedníka Sir 4,12–22, Žl 119, Mk 9,38–40
24. 2.	Čt	sv. Modest, biskup Sir 5,1–10, Žl 1, Mk 9,41–50
25. 2.	Pá	sv. Valburga, abatyše Sir 6,5–17, Žl 119, Mk 10,1–12
26. 2.	So	sv. Alexandr, biskup Sir 17,1–13, Žl 103, Mk 10,13–16

27. 2.	Ne	8. neděle v mezidobí Iz 49,14–15, Žl 62, 1 Kor 4,1–5, Mt 6,24–34
28. 2.	Po	sv. Roman, opat Sir 17,20–28, Žl 32, Mk 10,17–27
1. 3.	Út	sv. Suitbert, biskup Sir 35,1–15, Žl 50, Mk 10,28–31
2. 3.	St	sv. Simplicius, papež Sir 36,1–2a.5–6.13, Žl 79, Mk 10,32–45
3. 3.	Čt	sv. Kunhuta, císařovna a řeholnice Sir 42,15–26, Žl 33, Mk 10,46–52
4. 3.	Pá	sv. Kazimír Sir 44,1.9–13, Žl 149, Mk 11,11–25
5. 3.	So	sv. Teofil (Bohumil), biskup Sir 51,17–28, Žl 19, Mk 11,27–33

Res Claritatis MONITOR – publicistický třináctidenní vydáváný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Bc. Mária Pešeková, fr. Cyprián Suchánek OP, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.

